

Indledning

*Coming through the waves to free all the captives
Boarding the vessels we know all the tactics
We're the menace, the curse of the sea
We pulverize the men' o'war, pay or flee*

Havet er omgæret af mange myter og romantiske forestillinger. Spøgelsesskibe, havuhyrer og monstre fra verdens afkroge befolker havets fortællinger, men der er næppe et begreb eller en gruppe af mennesker, der kan overgå sørøverne i fascinationskraft og levedygtighed. Underholdningsindustrien præsenterer løbende sit publikum for bøger, film og skuespil, der tager udgangspunkt i sørøvernes liv og levned. Myterne lever i bedste velgående og ofte præsenteres et karikeret billede af både sørøverne og deres ofre. Rockgruppen Running Wild præsenterer en række af de fremherskende myter i ovenstående tekst fra deres sang *Under Jolly Roger*. Sørøverne ses som drevne frihedskæmpere, der som frihedskæmpere til alle tider anses for lovløse uromagere af dem de bekæmper. Sørøverne sætter en stolthed i at være havets forbandelse. Som sande anarkister angriber de endda tungt bevæbnede krigsskibe.

Billedet er naturligvis fortegnet, men det bærer et gran af sandhed. Virkeligheden er ikke enkel og absolut. Den anskues fra mange forskellige vinkler og de samme handlinger kan ses på et utal af måder. I denne udgivelse fortæller en række yngre historikere om pirater i forskellige epoker og i forskellige verdensdele. Artiklerne viser, at ikke alle pirater gik rundt med klap for øjet og en papegøje på skulderen og at ikke alle pirater var det etablerede samfunds fjender. Pirater har på godt og ondt været en del af livet til søs i århundreder – og de er det stadig.

Benjamin Asmussen fortæller om de sørøvere, der i senmiddelalderen og renæssancen gjorde livet usikkert for søfarende i Østersøen og Øresund, mens man i artiklen af Rasmus Voss, Anders Boye, Julia Weisser og Torsten Geertz kan læse om de hjemlige farvandes sidste bølge af sørøverier. Disse fandt sted under krigen mod Storbritannien i årene 1807-14 og udførtes i vid udstrækning med autorisation fra den danske stat. Morten Bronke tager læseren med til sydligere himmelstrøg i sin spændende historie om overfaldet på et dansk handelsskib ud for Vestafrika i 1683. Endelig kan man i Thorbjørn Thaarups artikel læse om sørøvere i det 21. århundrede – pirater med maskingevær.

Vi håber med dette udvalg af artikler at vække interesse for pirater som en del af søfartshistorien.

*Fly our flag, we teach them fear
Capture them, the end is near
Firing guns, they shall burn
Surrender or fight, there's no return*

Under Jolly Roger